

סדנת צילום מתקדמים – רחוב ביאליק

בית מינץ – ביאליק 2

נבנה בשנות השלושים במפגש הרחובות אלנבי טשרניחובסקי וביאליק הוקם מבנה רומנטי מעוטר בקשתות בו נפתח בית קפה בשם שלושת הכושים הבית נהרס ומשפחת מינץ הקימה במקום מבנה בסגנון הבינלאומי בו נפתח בית קפה בשם גן-רווה. בשנת 2001 חזר המבנה לשמש כבית קפה בשם **my coffee shop**. לצדו קפה **ביאליק** שנפתח בשנת 1996.

בית שנברג – ביאליק 1

נבנה ב-1922 עבור משה שנברג איש ציבור רב פעלים עלה לארץ מרומניה, היה שער הצטרף ללשכת "הבונים החופשיים" ביפו וקיבל מהם את הפרויקט להתקנת שבעת השעונים בתחנות הרכבת בין יפו לירושלים. 32 שנים שימש כשער הרשמי של הרכבת. ביתו מרים נישאה לזאב אברבאנל בנו של מיסד קולנוע עדן לכן תמיד היו עליו כרזות פרסום לקולנוע.

קפה ריצקי בקומת הקרקע של בית שנברג, פעל משך שנים רבות בית הקפה של משפחת רצקי. בית הקפה נודע באותם ימים כמרכז חשוב של סופרים ואמנים שגילו אהבה למקום ולבעליו. בין יושבי בית הקפה היו גם משוררים עורכי עיתונים, עסקנים ובטלנים. לימים סגר ריצקי את בית הקפה ופתח פונדק בירה במורד אלנבי.

ביאליק 3 בית לאה בלדה

נבנה ב-1922 בסגנון אקלקטי צנוע - בבית פעל שנים רבות מכון לצילומי רנטגן

ביאליק 5 בית צמח עויזרמן

נבנה בסוף שנות השלושים בסגנון פונקציונלי במרפסות שולבו עמודי עץ ומחיצות זכוכית.

ביאליק 6 בית גולדין

הבית נבנה ב-1931 בסגנון הבינלאומי נבנה עבור המהנדס אריה גולדין שהיה אחראי על הפעלת משאבת המים במגדל המים הראשון של תל אביב.

ביאליק 7 נבנה בשנת 1946 בסגנון קבלני (קוביה)

ביאליק 8 בית הד"ר קירינסקי, נבנה ב-1931 המגרש נרכש ב-500 לירות הבית נבנה ב-1931 בסגנון הבינלאומי עבור בני הזוג קירינסקי רופאים שעלו מליטביה.

בית גרוס – ביאליק 9

בית רב חן והדר, נבנה בסגנון אקלקטי בשנת 1928. בבית גר רופא העיניים ד"ר אפרים סיני עבד יחד עם ד"ר אברהם טיכו בירושלים. ניהל את בית החולים הדסה בתל אביב ושימש כראש ההסתדרות הרפואית הישראלית. בקומת הקרקע פעלה הוצאת הספרים "עם הספר" בין חברי המערכת היו א.ב. יהושע, חיים באר ועמוס עוז.

בית רבינוביץ ביאליק 10

נבנה ב-1924 על ידי זלמן רבינוביץ ציוני מובהק שעלה מוורשה. בבית גרו הרופא ד"ר מרקוזה והמשורר יעקב כהן. ד"ר מרקוזה היה מדען בשיעור קומה בינלאומי ראש החברה הסקסולוגית ועורך הביטאון שלה. המשורר יעקב כהן נחשב כאחד מגדולי המשוררים העבריים בתקופתו.

ביאליק 11

נבנה ב-1931, בבית שכן הסטודיו של הצייר חיים גליקסברג שעבד במוזיאון "בצלאל" ובמקביל סלל כבישים. משנת 1929 עבד על פרויקט ייחודי תיעוד שיטתי של המשורר ביאליק. העבודות התפרסמו בספר "ביאליק יום יום". אחדות מעבודותיו מוצגות בבית ביאליק שהיה ידידו

ביאליק 13 בית אילגובסקי

נבנה ב-1932 מעבר בין הסגנון האקלקטי לסגנון הבינלאומי, בבית התגוררו מספר רופאים בהם רופא הנשים הנודע ד"ר הנריק.

ביאליק 14 בית אסתר וראובן רובין

נבנה ב-1931 בשנת 1946 הושכרה הקומה השניה לצייר ראובן רובין, בשנת 1954 רכש ראובן את המבנה והוסיף לו קומה שלישית, ראובן הנציח ותיעד את תל אביב מתוך תחושת שליחות, הוא היה ידוע באהבתו לים. ב-1974 הקדיש ראובן את ביתו בצרוף 45 תמונות שמן נבחרות לעיר תל אביב.

בית דינה שושנה ביאליק 15

נבנה ב-1930, בעלת הבית הייתה רווקה קשישה מאנגליה. בחזית הבית הציבה את התבליט שאולי בקשה בעזרתו לבטא את החזון הציוני.

בית פלסקובסקי ביאליק 16

הבית נבנה ב-1932 כתוספת לווילה שעמדה במקום משנת 1926. בשנת 1944 כאשר הכריז האצל על מרד בשלטון הבריטי התמקם בבית מטה המחותרת. המטה פעל במסווה של מחסן צעצועים וסוכני המחותרת יצאו ממנו לפעולות כשהם מתחזים לסוחרים צעצועים.

ביאליק 17 – בית ירחבלסקי

נבנה ב-1937 סגנון הבינלאומי, המרפסות יוצרות הדגשה אופקית ומעטפת של צל.

בית פלצמן ביאליק 18

נבנה ב 1936 דירות רבות בבניין הושכרו למרפאות ושנים כונה המבנה בית הרופאים המבנה הנוכחי מורכב משני גושים, האחד מעוגל והשני מלבני, בחזית הבית גינת קקטוסים צמחיה ייחודית המדגישה את אופיו של הבית בית שרייבמן ביאליק 19 בית הסנטוריום נבנה בשנת 1922 בעל המגרש הוא הסופר ש.בן ציון אביו של הצייר נחום גוטמן. ד"ר שרייבן הקים בבית "מבראה" – סנטוריום, רוב חדרי הבית שימשו לאשפוז, באגף הימני פעלו חדרי הקבלה והניתוחים בשנת 1931 נסגר הסנטוריום והבית נמכר למשפחת ישמעילוף.

ביאליק 21 בית יפה

נבנה ב 1935 שלמה יפה היה מהנדס ואגרונום היה מיוזמי "התנועה למען תוצרת הארץ" היה מעורב בהקמת חברת "מסחר ותעשייה" שארגנה את יריד המזרח.

בשנת 1989 רכש את הבית התעשיין רון לאודר (אסתי לאודר) בקומת הקרקע יפתח מוזיאון הבאהאוס

ביאליק 22 – בית ביאליק

ב 26.03.1924 התקיים טקס קבלת הפנים לביאליק בנוכחות ראש העיר בדברי הברכה אמר דיזינגוף: "בשם עריית תל אביב אני מוסר לך את הרחוב שעל שמך, תבנה לך בית על המגרש שיש לך ברחוב הזה ותהיה אזרח שלנו", באוקטובר 1925 הושלמה הבניה בית ביאליק היה למרכז תרבות, כיפת המבנה נשקפה למרחוק ויצגה עבור תושבי תל אביב את נוכחותו של המשורר הלאומי.

בית ריגר ביאליק 24

הבית נבנה ב 1922 עבור אליעזר ריגר היה המנכ"ל הראשון של משרד החינוך. רעייתו רבקה הייתה ציירת. לביתם קראו ממוטל כילדה היא נהגה לעמוד במרפסת ולהשקיף אל גינת ביאליק ולקרא לו "ביאליק קפאליק בא לשחק איתי" ביאליק כתב לה מכתבים והקדיש לה שיר.

ביאליק 26 מרכז המוזיקה והספרייה על שם בלומנטל

נבנה ב 1997 במקום בו עמד בית שנקר במבנה שולב קטע משוחזר מחזית הבית שנהרס, הצבע הכתום של הבית יוצר דו שיח מעניין עם הרחוב.

ביאליק 25 – בית יושפה

נבנה ב 1934 חדר מדרגות גדול מחלק את הבית לשני גושים גדולים עם חלונות הפונים לכיוון הכיכר, בבנין פעלה מרפאת שניים שנוהלה על ידי ד"ר אגה שפיץ.

ביאליק 27 – בית סקורה – בניין העירייה הישן של תל אביב

נבנה ב 1924 חזית המבנה מגדירה את צורת הכיכר בשנת 1936 הוצבה בלב הכיכר מזרקה וסביבה נשתלו פרחים. סמיכותו של המבנה לבית ביאליק החזות הקלאסית וההדורה והכיכר שלפניו הפכו אותו למשכן ראוי לעיריית תל אביב.

הכיכר

מול חזית בית העירייה הישן מוצבת בכיכר "היצירה" 4000 שנות היסטוריה" המזרקה עוצבה על ידי נחום גוטמן "את קרותיה של תל אביב יש לספר, לדעתי, בצורה אגדתית, מבדחת המתארת אנשים רגילים שהתחילו מתוך דחף לבנות שכונה חדשה בין גבעות חול נודדות" כך סיכם האמן את יצירתו המוצבת בכיכר.

בית הקברות טרומפלדור

בית הקברות נוסד בשנת 1902 וניתן לומר עליו שהוא "הפנתאון של תל אביב" קבורים בו מייסדי העיר תל אביב בניה ובניה.

בית הקברות מחולק לשני חלקים החלק הישן הנמצא בצד הצפון מזרחי, החלק החדש יותר ממוקם בצד הדרומי מערבי.

בית הקברות מכיל כ 5000 קברים מהם למעלה מ 200 קברי ילדים הממוקמים באגף הישן. אני מאמין שבתי קברות הם חלק מהמאפיינים של מקום ואין ספק שבית הקברות טרומפלדור הוא אתגר מעניין בצילום תל אביב, המשימה היא לחוות את המקום ולאחר סיור מקיף להחליט מה מצלמים.

אני מבקש לנסות לעבוד לבד על נושא מוגדר בבית הקברות.

הסגנון הבינלאומי "באהאוס"

הסגנון התפתח בגרמניה בין שתי מלחמות העולם בסיס התפיסה הרעיון היה שמבנה הנו חלל ולא רק מאסה, לכן על האדריכל לתת את הדעת לתכנון יעיל ופונקציונלי של המבנה תוך התחשבות במכלול גורמים סביבתיים כמו תאורה טבעית, זרימת אוויר, ניצול מלא של המבנה כולל הגג וחדר המדרגות, יצירת שלמות והרמוניה צורנית עם מיעוט בקישוטים המודבקים למבנה והדגשת קווי המתאר. ביוני 2003 הכיר אונסקו בתל אביב כעיר בה יש את ריכוז הבתים הגבוה בעולם בסגנון הבינלאומי.

מזכיר לכם להתייחס לקווים, צורות ולמרקמים, לחשוב על חיתוכים מעניינים, להחליט מה הנושא ומה הרקע בתמונה, ולא פחות חשוב "לחשוב בצבע" אנחנו לא מתעדים אנחנו "מדברים בעזרת המצלמה"

סדנא מהנה

יואל שתרוג 052-4449333 y-adama@zahav.net.il